

## Zacharias.

- Zijn naam betekent: God gedenkt.

Dat God gedenkt hoort bij de verhalen van Sara, Rebecca, Rachel; de aartsmoeders van Israël. Van hen wordt verteld dat zij onvruchtbaar waren en dat zo de toekomst gesloten was, maar dat God hen gedenkt. En dat betekent dan dat hun schoot geopend wordt.

Dit verhaal van Zacharias en Elisabeth rijmt op deze verhalen. En Lucas vertelt het in een adem met het verhaal van Maria en Jozef.

Zacharias staat voor Israël. Het is de tijd van Herodus, een heerser die gaat over lijken.

Het is de tijd van de machteloosheid en de hopeloosheid. Maar vooral gaat het in deze verhalen er om dat de mensen moedeloos en futloos zijn. De dorheid en de uitzichtloosheid heersen onder de mensen.

- Zacharias is priester. Hij is het die de rituelen verricht. En hier gaat het om een hoogtepunt in zijn carrière. Hij mag het reukoffer brengen. Hij mag de vlam van de hoop doen ontstaan. De engel vertelt dat het gebed van Zacharias is verhoord.

Als de engel tot hem zegt dat zijn gebed is verhoord dan spreekt hij "Wij zijn allebei stokoud; er is geen hoop." Daar waar de hoop in de vorm van een ritueel uitgebeeld wordt met de bedoeling dat die hoop gaat leven, blijkt Zacharias niet meer dan enkel een ritueel te willen. De engel reageert dan ook fel en legt Zacharias het zwijgen op.

- Waartoe dienst de godsdienst in Israël?

De godsdienst voedt de hoop en de verwachting. In het geloof ziet de mens uit naar het komende rijk. De rituelen dienen om die hoop levend te houden en niet door de dagelijkse beslommingen onder te laten sneeuwen.

Hier, bij Zacharias, lijkt het ritueel doel in zichzelf geworden te zijn.

Godsdienst heeft, als het goed is, iets van vuur in zich. Het voedt het verlangen en daardoor het verzet tegen alles wat de mens kleineert en vertrapt.

Het gebed maakt onrustig, strijdbaar en hoopvol. Het leert je, je niet neer te leggen bij het bestaande.

De Maaltijd van de Heer bepaalt je bij wie je zijn mag; mens in het spoor van Jezus. Je weet wie je bent en waartoe je bestaat.

Maar in de godsdienst bestaat het gevaar dat het lijkt alsof het ritueel doel op zichzelf is.

- Engel betekent boodschapper. Kenmerk van een engel is dat je een nieuwe kijk krijgt op een situatie. Je weet weer hoe verder te gaan, je krijgt uitzicht. Een engel geeft een opening. Vaak is het een woord, een zin, een gedicht een lied, een ontmoeting.

Zo horen ritueel en engel bij elkaar. Via het ritueel komt de engel tot je die weer doet weten waartoe je leeft. Je leert iets zien van de weg die voor je ligt.

Achteraf zeg je soms: "dat was een openbaring." Als je dat ervaren hebt dan mag je zeggen dat er een engel was.

- Zacharias moest 9 maanden zijn mond houden. Zo kon hij opnieuw geboren worden.

Wij zoeken de stilte en zingen aansluitend een heel tere psalm (131) die zomaar als een engel bij ons neer kan dalen.

Jan de Geus.